

Proloog

Bag of Bones ~ Felix Laband

Op een avond waren we samen thuis, mijn zus en ik. Ik was bijna vier jaar oud en wist dat mijn vader en moeder de deur uit waren. Onder het raam, naast de tv stond een bruine leren poef, als we de deksel eraf tilden konden we bij onze verkleedattributen. Het was ons favoriete verkleedspelletje. Jenice liep rond in een witte tutu en ik was de koning van Amsterdam. Mijn waarheid als koning werd bevestigd door een bordeauxrood vaal kleed dat vanaf mijn schouders bijna de grond raakte. Een kartonnen kroontje met een nietje erdoorheen maakte het plaatje compleet. In de woonkamer was een inpandige kast met een houten deur die ik opentrok. De sleutel die erin hing, was niet omgedraaid. Op de bovenste plank, waar ik niet bij kon, zag ik kleine kokertjes in verschillende kleuren staan. Ik klom heimelijk via de planken omhoog. Mijn zus die vier jaar ouder was dan ik zag toch niet wat ik uitspookte, die was in een andere kamer. Een doorzichtig geel kokertje met een dop erop greep ik vast. Eenmaal weer terug op de grond trok ik de dop eraf en at de hele inhoud van het kokertje op.

Deze snoepjes smaakten vreemd. Gelijk daarna kwam mijn moeder onverwachts binnen en schreeuwde: 'Hij heeft de pillen opgegeten!'

Mijn moeder tilde me direct op en bracht me de keuken in. Ze trok de koelkast open, schonk haastig een groot glas melk in en riep: 'Opdrinken!' Nog voordat ik het glas leeg had, spuugde ik alles uit in de stenen afvoerbak voor me. De pillen die ik had doorgeslikt vlogen mijn mond uit. Ik bleef net zolang overgeven, totdat er niets meer uit mijn maag naar boven kwam. Het was een wijze les voor me: van snoepjes in kokertjes blijf ik af, anders moet ik melk drinken en overgeven. Sindsdien is de kast altijd op slot gedraaid en werd de sleutel verstopt.

Het kleed van de koning ging van mijn schouders af. De pyjama trok ik aan, waarna ik op mijn stapelbed klom. Mijn kroon had ik in mijn hand en legde deze naast mij neer. Zoals elke avond, volgde er een snuifkusje op mijn wang, ging het licht uit en verliet mijn moeder de kamer. Het kleed nam ze mee. Voordat ik naar dromenland vertrok, opende ik aan één kant het gordijn en tuurde door het raam, omhoog naar de sterren. Alsof ik uitkeek naar een ster die ooit voor mij zou gaan verschijnen.

De branding

Murmuration ~ GoGo Penguin

Aan het einde van een zaterdagmiddag, ergens in 2012, staarde ik in de woonkamer apathisch voor mij uit. Ik had totaal geen zin de tv of radio aan te zetten. Er heerste een stilte. Een ongemakkelijke stilte. De ruimte waarin veel was gelachen, waar altijd de stemmen van de kinderen klonken, was vandaag een leeg hol. Deze week sliepen ze niet in dit huis.

De jongens verdeelden hun tijd tussen Anna en mij. Ik vroeg me af hoe het verder zou gaan. Financiële reserves had ik niet. Het laatste spaargeld ging op aan de scheidingsbemiddelaar. Extra zorgen stapelden zich op, ik moest nog schulden afbetalen. Het maakte me onrustig. Op het hoofdkantoor van het telecombedrijf waar ik werkte dreigde een reorganisatie met gedwongen ontslagen. De comfortabele ruime auto die ik had ging ik inruilen voor een kleine zuinige tweedehandsauto. Ik moest overal op besparen. De put was telkens toch weer dieper dan ik eerder dacht. Alles werd stap voor stap van me afgenomen: mijn gevoel, mijn gezondheid, mijn vrouw, de gezelligheid samen met mijn kinderen, mijn

baan, een uitzicht op een comfortabele toekomst en dan ook nog eens de laatste centen op mijn bankrekening.

Ik kon wel wachten totdat ik nog verder in de put geraakte, of blijven hopen op een spontaan wonder, maar een verbetering zou toch echt uit mijzelf moeten komen. Mijn leven was veranderd. Het leven van Anna was veranderd. Het onbezorgde, beschermde leven van de jonge kinderen was veranderd. Het gezin spatte uit elkaar. Geen gezamenlijke vakanties meer, geen gezamenlijk tennis meer. Het was game, set en match. Het was over. Ik stond op van de bank en trok één van de laden van de kast voor me open. Er viel licht op mijn gouden trouwring. Ik pakte deze op, ging weer op de bank zitten en keek in stilte naar de ring. Hoe was ik hier terechtgekomen? Maar misschien belangrijker, wat kon ik veranderen? Welke revolutie was nodig voor verandering? Wat kon ik boven, onder, links van, rechts van, voor, achter of in mijzelf veranderen?

Ik gooide de ring omhoog. De lichtinval in de woonkamer vanuit de ramen bij de achtertuin creëerde een illusie. De ring leek in slow motion om zijn as te draaien. Na het vangen liet ik de ring rusten in mijn handpalm. Met volledige aandacht keek ik naar het glimmende goud en zag ik aan de binnenkant de sierlijke inscriptie van mijn trouwdatum. Mijn vingers knepen ineen totdat het wit van mijn knokkels zich liet zien. De ring ging weer terug op zijn plek. Zachtjes sloot ik de lade.

De volgende dag parkeerde ik mijn fiets aan de rand van het plein voor de Bullekerk in Zaandam. Ik draaide het slot dicht en keek naar een pand op de hoek. Met gouden letters stond op het raam geplakt ‘Goud taxa-

tie in- en verkoop.’ Met lood in mijn schoenen stapte ik binnen. Een man met een gedrongen postuur drukte zijn sigaret uit terwijl hij mijn trouwring onder een loep bekeek. Ik keek als een gespannen geldjunk om mij heen en wendde mijn blik richting de kerk, omdat ik diens klok een keer hoorde luiden. Met een gevulde portemonnee verliet ik het pand.

Een aantal dagen hierna reed ik met de auto richting het strand. Ik parkeerde achter de duinen. Er heerste een verlaten stemming. Mijn winterjas, sjaal en spijkerbroek beschermden mij tegen de oostenwind. Alleen in de verte waren silhouetten van anderen te zien die langs de waterlijn van de branding liepen. De zee stond hoog. Ik liep tot aan de grens van al het geweld voor me. Schuimende koppen die zich als hondsdolle monsters voortbewogen werden hard neergeslagen. Het betongrijze wolkendek had de zee voor me ingekleurd. Mijn schoenen trok ik uit en ik legde ze achter mij, netjes naast elkaar neer. De sokken gingen in de schoenen. De broekspijpen van mijn spijkerbroek rolde ik op. Het koude zoute water waste de huid tussen mijn tenen. Ik rechte mijn rug, zette mijn borst vooruit en strekte mijn armen zijwaarts op schouderhoogte naast mijn lichaam met de handpalmen omhoog. Welke realiteit maakte dat ik de kracht had om te leven? Of haalde ik kracht uit mijn sterfelijkheid? Mijn ogen richtten zich naar het einde van de wolken. Ik poogde voorbij de horizon te kijken en een verbinding te maken met mijn onderbewustzijn. Ik haalde diep adem, sloot mijn ogen en praatte hardop met de intentie om de ziel van het universum te raken.

‘Alles wat leeft zou toch contact moeten kunnen maken met de ziel van alles?’

Ik schreeuwde over de zee.

‘Ik hoef je niet te zien, maar laat mij jou tenminste voelen!’

Ik was kwaad. Zo heb ik mijzelf nog niet eerder ervaren. Het begon hard te waaien. Mijn stem ontladde zich over de brullende zee. Hoe harder ik schreeuwde, hoe harder de branding zich liet horen. Mijn lichaam schudde heen en weer. Mijn tenen grepen zich als klauwen dieper in het natte zand. Met elke golf die over mijn voeten stroomde, zakte ik verder weg in het zand.

‘Wie ben ik? Vertel me, wie wil je dat ik ben? Wat wil je van me?’

Het uitschreeuwen raakte me tot diep in mijn kern. Negatieve associaties vlogen alle kanten uit. Ik voelde de leegte van de liefde die uit mijn leven was verdwenen. De emotie dat deze onvervuld zou blijven welde bij me op.

‘Waarom? Laat mij weer liefde ervaren, alsjeblieft, laat mij weer liefde ervaren!’

Als een Christusbeeld bleef ik versteend staan. Met de ogen dicht boog ik teleurgesteld mijn hoofd naar beneden. Duizenden kaarsen heb ik aangestoken, maar de laatste vlam in mijzelf leek te doven.

Ik was niet meer kwaad, maar voelde mij verlaten en was aan het einde van mijn Latijn.

Het begon te regenen. De sensaties vanuit de buitenwereld spiegelde zich met die in mijn binnenwereld. Het gewicht van mijn emoties uitte zich in grote tranen. Ze voegden zich samen met de druppels die vanuit de hemel op mijn gezicht landden. Gezamenlijk werden ze verwel-

komd door de golven om mij heen. Ik opende mijn ogen, veegde mijn tranen weg en stopte mijn handen in mijn broekzak. Er moet maar eens een antwoord komen, dacht ik. Ik volgde een naderende golf die mijn benen onachtzaam aanraakte. In volle breedte streek deze neer op het strand. De golven kwamen en gingen onophoudelijk. Als ik niet goed had opgelet, had ik misschien kunnen denken dat ze allemaal hetzelfde waren, maar elke golf had een eigen ritme en een andere lengte. Een stil verlangen uit een onzichtbare onderstroom vroeg om aandacht. Een golf die ik bleef volgen liet zich na het neerslaan dankbaar terugtrekken in de zee. Ze hadden mijn aandacht gekregen, maar ik was geenszins van plan te applaudiseren voor dit natuurlijke schouwspel. In plaats daarvan stapte ik uit de zee en voelde weer het droge rulle zand onder mijn voeten. Op het moment dat ik goed contact maakte met de aarde, verdween de regen voor mijn ogen als een theatergordijn dat werd opengeslagen. Boven de zee zag ik in de verte een jakobs ladder ontstaan. Zonnestralen vonden hun weg tussen een scheurtje in het wolkendek. Goudgele stralen raakten krachtig de zee. Nederig knielde ik neer. Zachtjes streelde ik met mijn handen over het zand. Terwijl de toppen van mijn vingers door de zandkorrels woelden, raakte ik een schelp aan. Op de grond naast mij lagen twee witte schelpen die nog aan elkaar vastzaten. De schelpen waren volledig opengevouwen, alsof vlak daarvoor een kleine engel speciaal voor mij zijn vleugels had achtergelaten. Ik pakte ze op, haalde ze van elkaar los en spoelde ze af met het water dat bijna ceremonieel werd aangedragen. Vol verwondering keek ik naar de glimmende schelpen in de palm van

mijn hand. Het viel me nu pas op dat er ontelbare schel-
pen op het strand lagen, ze waren er gewoon. Net als al
het andere om mij heen. De onderstroom dicteerde de
reis van de schelp totdat deze arriveerde op het strand en
zou geduldig, samen met de andere schelpen, opgaan in
het zeegezicht.

Had ik andere keuzes in mijn leven gemaakt met de
kennis van vandaag, vroeg ik me af. Zou het dan anders
gelopen zijn?